

هیخبر - در دفعه اول کمیسیون را مجبور کردند که وقتی که در اجرای قوانین تخلف مشاهده کرد باید برئیس مستقیم خودش که وزیر مالیه است را پورت بدهد و بهمین درجه هم کافی بود بجهت اینکه کمیسیون بوظیله خودش عمل کرده است و را پورت خود را برئیس خودش داده است حالا برای تاکید نوشه ایم که اگر در موقعی وزیر مسامحه کرد کمیسیون میتواند را پورت آنرا بهبیش دولت و مجلس بدده اینطور بهتر است و این قبیل موقع را خوبست، بنظر خود کمیسیون واگذار نکنیم.

ناصر الاسلام - بنده با این اعتراض آفای حاج شیخ حبیب الله موافق زیرا در وظایف این کمیسیون مینمیشود در صورتیکه یک خلاف ترتیبی مشاهده کنند میتواند بوزیر مالیه را پورت دهد (میتواند) اورا ملزم با اطلاع دادن به مجلس بگذرد اگر در نظر داریم که این کمیسیون باید از خلاف کاری جلوگیری کنند اینکه (میتواند) او را بجلوگیری و اداره نیکنندزیرا ممکن است در آن موقع که کمیسیون نخواهد یا از وظایف خودش نداند که بوزیر یا به مجلس اطلاع بدده اگر در این قانون آن کمیسیون را ملزم کنیم و اینرا یکی از وظایف او فرار بدهیم که اگر تخلف کنند در مقابل مجلس شورای ملی مسئول است بهتر است و بعیده بنده خوبست (باید) نوشه شود.

هیخبر - اگر در اینجا یک قدری دقیق شویم این ماده راجع باینچا نیست زیرا وظایف این کمیسیون راجع بحوالات است و این برای این است که اگر در ضمن یک خلاف قانون مشاهده کنند این خلاف قانون بکلی مستور نماند باشد اگر در قسمت اول این ماده درست ملاحظه بفرمایند میبینند که (میتوانند) ندارد میگوید اگر خلاف قانونی در اجرای قوانین خواهد کرد باید بوزیر مالیه را پورت بدده با وجودیکه این یک مسئله فرعی است ممکن این است که عمل کنند و بوزیر مالیه اخطار ساختند حالا ممکن است یک فرض باشد که وزیر مالیه بجهاتی جلوگیری از نفس قانونیکه در اینصورت اگر این حق قطعیمی باشیم کمیسیون بدھیم که حتماً باید بهبیش وزراه و یا مجلس شورای ملی را پورت بدده یک استقلالی با اراده ایم که این آنچه در نظر داریم و نخواستیم این استقلال را با بدھیم لذا تعین این موقع را بخود کمیسیون واگذار کردیم اگر کمیسیون دید که مسئله خلبانی بزرگ است و وزیر مالیه بدون هیچ جهتی تعقیب نکرده است و قابل این هست که بهبیش وزراه یا مجلس شورای ملی را پورت بدده آنوقت ممکن است اطلاع دهد و اگر دید در این عدم تعقیب وزیر مالیه یک نظر جهت صحیحی بوده است اطلاع لازم نیست پس در شرق اول که اطلاع دادن است بوزیر مالیه مجبور است اطلاع دهد (میتواند) نیست (میتواند) در شرق ثانی است و گمان میکنم که اشکالی هم در اینجا باشد.

ناصر الاسلام - توضیحات آفای مخبر بنده را افانم نکرد زیرا در یک قسمت توضیحات شان اظهار فرمودند که این وظیله کمیسیون نیست وزائد است اگر وظیله کمیسیون نیست اینماده در اینجا نوشته شود همین طور که فرمودند کمیسیون در موقعی خلاف قانون مشاهده کرد باید بوزیر مالیه اطلاع

رئیس-وزیر که در اینجا نیستند که حواب بدنه آفای مخبر جواب خواهند داد

هیخبر- تکلیف حوالات در مواد قبل معین شده است مراجعت بفرمایید

حاج شیخ حبیب الله - در اینجا تعیین نشده است که حواله ادادن از وظایف کبست

هیخبر - بنده تصویر میکنم خلبانی ساده است حواله را ممکن است دو قسمت کرده یکی نوشتن کلمات اول کاغذ یکی امضاء کردن بالآخره اگر یک اداره مخصوصی نداشته باشد ممکن است اداره محاسبات مالیه حواله بدده اما آن قسمت مهم کاره کاغذ می آورند و با مضای میرسد معین کردیم که با وزیر است پس در اینصورت معلوم است که حواله قبل از رسیدن با مضای وزیر مالیه میرسد کمیسیون تطبیق حوالات برای تعیین اینکه آیا بودجه ها و احتیارات مصوبه مطابق است یا خیر اگر موافق بود در حواله تصویر مبسوط و با مضای وزیر میرسد والا رد میشود

رئیس - غیر این دیگر ارادی نیست؟ (اظهاری نشده) رأی میگیریم در ماده ۴۰ آفایانی که این ماده را تصویب میکنند قیام فرمایند (عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - ماده ۴۶ قرائت می شود.

(بعض مون ذیل قرائت شد)

ماده ۴۶ - کمیسیون میتواند نوع اطلاعات راجع بعایدات و مخارج دولتی را که لازم بداند از ادارات و دوائر مالیه مستقیماً و از ادارات دیگر بتوسط وزارت مالیه بخواهد و تمام آنها مکلف در دادن این اطلاعات هستند.

هیخبر - بواسطه حذف یک ماده تمام مواد تغییر خواهد کرد.

رئیس - بله بعد مرتب خواهد شد - در ماده ۶۴ ملاحظاتی هست؟ رأی میگیریم آفایانیکه ماده ۴۶ را تصویب میگیریم که این ماده کثیری قیام نمودند

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - ماده ۴۷ قرائت می شود.

(بعض مون ذیل قرائت شد)

ماده ۴۷- اگر کمیسیون در ضمن اجراء وظایف خود نقیصی در اجرای قوانین و نظام امامه های راجع به مالیه مشاهده کنند را پورت آنرا بوزیر مالیه می دهد در صورتیکه از طرف وزیر مالیه اقدامی در جلوگیری نشده کمیسیون مزبور میتواند در اینباب مستقیماً مجلس شورای ملی و در غیاب مجلس بجهات وزراء را پورت دهد.

رئیس - در این ماده ملاحظاتی هست؟

حاج شیخ حبیب الله - در اینجا مبنویسند که اگر از طرف وزیر مالیه اقدامی در جلوگیری نشود کمیسیون مزبور میتواند در این باب مستقیماً چون در اینجا برای کمیسیون تکلیف میشود باید بتویسند که (باید در این باب) اینکه مبنویسند (میتواند) اگر نکرد تقصیر کار نخواهد بود و اما اگر (باید) نوشته شود تکلیف برای اولمین میشود و مکلف خواهد بود.

دستور جلسه آنچه را راجع بودجه قرار دهنده فایپ رئیس - آفایانیکه موافق هستند جلسه از برای قردا معین شود قیام نمایند (عده قلیلی قیام نمودند) - تصویب نشد - پس جلسه آنچه همان روز سه شنبه سه ساعت بفروب مانده و دستور هم شور در بقیه قانون تشکیلات مالیه و تعیین تکلیف بودجه عدلیه و انتخاب یکنفر از برای اداره مباشرت خواهد بود

محلل الدوّله- راجع باینکه در بودجه عدلیه مذاکره شود بنده مختلف هستم و هر ضمیر میکنم بودجه عدلیه لازم برای نخواهد بود و لازم به تعیین تکلیف میباشد قسمت معمولش که موقع اجرا گذاشده شده است و قسمت غیر معمول آنهم هجاناً محتاج برای نیست زیرا موافق رائی که سابقاً داده شده است باید بودجه همانی که از کمیسیون گذشت موقتاً موقع اجرا گذاشته شود ناوقتی که بودجه کل جمع و خرج بعمل باید آنوقت رای گرفته شود

ذایپ رئیس - البته این مسئله مذاکره لازم ندارد و اگرهم مذاکره لازم باشد باید روز سه شنبه مذاکره شود . (مجلس یکساعت و نیم از شب گذشته ختم شد)

جلد ۴۰

صورت مشروح مجلس روزه شنبه دهم شهر ربیع برابر ۱۳۳۳

مجلس تقریباً دو ساعت قبل از غروب در تحت ریاست آفای مؤتمن تشکیل و صور تمیل و روز شنبه هفتم فرائت گردید

غائبین بدون اجازه آفایان حاج امام جمهور - حاج شیخ اسماعیل - امیر مؤید

رئیس - در صور تمیل ایرادی نیست؟

محمد هاشم هیوز - آفای آقا سید فاضل نقط خودشان را که توضیح دادند و آفای مخبر متوجه شدند و استهفای خودشان را این گرفته تقدیر اینجا نوشته نشده است

رئیس - همینطور اصلاح میشود - دیگر در صور تمیل ایرادی نیست (ایرادی نشده) صور تمیل تصویب شد

دستور امروزاولا شور دوم در بقیه قانون تشکیلات مالیه از ماده ۴۵ است (ماده ۴۵ بعض مون ذیل قرائت شد)

ماده ۴۵ - وظایف کمیسیون تطبیق حوالات بشرطی است

(۱) تطبیق حوالات مستقیم و اعتباری با بودجه ها و اعتبارات مصوبه و تصدیق آنها قبل از رسیدن با مضای وزیر مالیه

(۲) رسیدگی بحساب ادارات صاحب جمیع نقدی و جنسی که در حکم نقدی است

(۳) رسیدگی بحساب وزارت خانه ها و کمیانی ها و اشخاصی که مطابق قراردادها باید حق بدولت بدهند

رئیس - در ماده ۴۵ ملاحظاتی هست یا

حاج شیخ حبیب الله - کی باید حوالات را بدهد

وحید الملک — بنده دو فقره ۶ و ۷ رای
قدرتی زیاد نمایند از مجلس مشاوره عالی در حقیقت
این دو فقره ۶ و ۷ از تابعیتی است که قانون استفاده
عمومی باید معین کنند و راجع بجهة و جنایت است
و واقعاً در عدیه باید معین شود و از کار منفصل کردن
زیاده بر وظیفه مجلس مشاوره عالی است فقره ۶ و ۷
۳ و ۴ و ه مناسب است ولی فقره ۶ و ۷ بعیده
بنده زیاد است باید حذف شود

هخیر — این مطلب معلوم و واضح است و خود
کمیسیون هم تصدیق دارد که این مجازات خلی
سخت است و باید در قانون استخدام نوشته شود ولی
چون قانون استخدام نداریم در این قانون بنویسید
فرض بفرمانید يك کسی کار بدی کرده است باید
اورا مجازات کرد و این مجازات‌های قبل کافی نیست
لازم است اقل آدم را از شغل منفصل نموده
مجلس مشاوره عالی امروز که اورا از کارش منفصل
میکنند اگر در قانون پیش بینی نشود ممکن است
که فردا وزیر مالیه او را ترقیع رتبه دهد و جای
دیگر را باو بسیار آنوقت شخص در واقع یکروز
منفصل شده و یکروز ترقیع رتبه گرفته است این
بود در فقره ۶ در کمیسیون نوشته شده و انفصالت
دانشی از آن شغل و محرومیت از تصدی خدمت دیگری
از یکسال ای سه‌ماه و بازهم ممکن است بعضی کارها شده
باشد در اینصورت بجهت اینکه وزیر نظری اتخاذ
کنند باید توضیحات از طرف مأمور داده شود و آن
وقت حکم تجدید نظر بدهد پس باید فکر حکم
دارد که او را بکار از خدمت خودش خارج کند
و لی اگر در مرکز ناشد و مکون بیک تقصیری
شود زدتر باید بگویند که انتصافی میکنم به منظمه
وزیر در فقره ۶ ممکن است تقصیر راجع باورمالی
میکنم ولی ممکن است تقصیر اینکه وزیر مأمور
باشد در اینصورت بجهت اینکه وزیر نظری اتخاذ
کنند اگر در جهه مجازات کافی نباشد مثلاً فرض بفرمانید
یك کسی ذریعه کرده در اینصورت وزارت مالیه حق
دارد که او را بکار از خدمت خودش خارج کند
چنانکه در فقره ۷ بگویند (آخر ارجاع دائمی از خدمات
وزارت مالیه) بنده زیاد نمایند از این
ماده ۵۹ در صورت عدم موافقت با این باره
ماده ۵۸ - رای روت مجلس مشاوره عالی پس از
نظر مزبور وزیر مالیه بتواند حکم بتجهيز
شود بکمیسیون کی مدت مناسبی تعیین کند
هخیر — بنده مخالف تقدیر ندارم که در جو
عالی قطعی ولازم الاجراست
عدل الهملا — آفایانیکه ماده ۷ ه را تصدیق دارند
قیام نمایند
(عده کثیری قیام نمودند تصویب شد)
(ماده ۶ به ضمنون ذیل قرائت شد)
ماده ۶ - رئیس اداره که مشتملی هنر رئیس
یا جزء آن اداره است جزو ویت مجلس مشاوره عالی
نمیتواند باشد ولی برای دادن توضیحات دعویت میشود
رئیس - در اینجا هم معلوم است مخالفی نیست
آفایانیکه ماده ۶ را تصویب میکنند قیام نمایند
برقراری نیست آنرا رد کنند مجلس شورای
ملی در موقع وضع قانون اول باید معتقد باشند
شود بعد فروعات را با آن اصل مطابقت کنند و الا
زمینه حاضر کردن برای اختلافات و مناقشات در
قانون خوب نیست
رئیس - رئیسی در قابل تووجه بودن بیشنده
آفای ناصرالاسلام
آفایانیکه بیشنده آفای ناصرالاسلام را قابل
توجه میدانند قیام نمایند (عده کثیری قیام نمودند)
(قابل توجه شد) و ماده ۶ به ضمنون ذیل
قرائت شد
ماده ۶ - در آن واحد زیاده از بکاره میشود
کمیسیون را میتوان موقتاً منفصل نموده و در
صورت محاکومیت عضو دیگر با منفصل موقتی تا نقض
مدت انفصل ولی حکم ثانوی مسکوت هنر مانند
رئیس - ملاحظاتی نیست
حاج شیخ حبیب الله - میرزا کمیل که در ضم
اشکال نشویم پس يك قدری باید برای کمیسیون
حقوقی قائل شد که در بعضی موقایع میتواند پاره
اظهارات بکند این همچو افتخاری نخواهد داشت که
وزیر را منع کند و در اینجا بیش بینی خواهد
بود برای مجلس و هیئت وزراء و با آن اندازه اگر
بکمیسیون حق رای روت دادن بدهیم یعنی مکلف
کنیم که در وزارت مالیه رای روت تجیی باشد سلب
مسئلیت از وزیر نکرده ایم و بنه معتقد کمیل
لازم است این‌داده باین ترتیب نوشته شود و اگر آفایان
تصویب کنند فستاده شود بکمیسیون
مجبو - قبل از آنکه رئیسی در اینجا بود
آنکه رای عرض کنم خلی شکر میکنم
از آفای ناصرالاسلام که معتقد شدند بنشن، يك
قانونی که از دو طرف ملاحظه شده باشد و این
نظر خلی صحیح را لازم است که در تمام موافقان
ملاحظه کنند و آنرا اختصاص بکمیسیون تطبیق
حوالات نمایند ولی باید یک نکته را در نظر داشته
باشیم که ما باید زمینه را طوری حاضر کنیم که
مخصوصاً مساعد باشد برای تولید مناقشات بین
کمیسیون تطبیق حوالات ای اراده و وزیر مالیه و الا تمام
کارهای اداری و زندگی اداری لذت خواهد ماند
اما نمایند ایم که میتوانند در اینجا وجود معنو
را منفصل نموده
رئیس - خوب است آفای محمد هاشم میرزا بعد
از اینکه نقطه میفرمایند تشریف بیاورند یعنی میز
حتم میبرد که وزیر معاون خواهد داشت ولی دریکی
از مواد کشته نوشته شده است که وزیریک معاون را هم
میر کل خواهد داشت ولی در اینجا وجود معنو
را لازم میداند و این مخالفت دارد بامداد گذشت
حاج شیخ حبیب الله - میرزا کمیل که در
محکومیت با منفصل موقتی تا نقض امتداد اتفاق اولی
این حکم مسکوت هنر میداند در اینجا باشد بیک کلمه
زیاد شود که از حقوق خود میکنم خواهد بود
حاج شیخ حبیب الله - باید در جهات مجازات
معین است تزلزل رتبه است اتفاق ای اتفاق موقتی اتفاق
خواهد شد و بعد در سایر مواد که میتواند شامل
میر کل خواهد داشت اینجا و جود معنو
است اما حالا در اینجا غرض اینست در موقعی که
دو نفر یا ۳ فراز آنها موقتاً محکوم با منفصل شدند
همانطوریکه آفای محمد هاشم میرزا توضیح دادند
نمیشود یکمرتبه از بینجف نفر دو سه نفر را منفصل
کرده تا اینکه بتوانند بکارها برستند و کارها مختلف
این طبعاً يك دورت و مناقشه ماین کمیسیون

نمایند (عده کثیری قیام نمودند)
وزیر مالیه تولید خواهد کرد از يك طرف
نفر محکوم با منفصل موقعی شدند یعنی از آنها بحال
خودش دیگر خود این مناقشه بین وزیر مالیه
و کمیسیون بتوانند آنرا رد کنند و هر چه
کمیسیون بتوانند آنرا رد کنند و هر چه
وزیر مالیه بیشنده ای این مناقشه بین وزیر مالیه
و کمیسیون بدون ذیل قرائت شد
بنده پیشنهاد میکنم بجای ماده ۴۸ قانون
تشکیلات اینقسم نوشته شود هرگاه کمیسیون در
ضمون رسیدگی بحسب تقلب و خبائی مشاهده کند
بوزیر مالیه اطلاع میدهد در صورتیکه وزیر مالیه
در آنخصوص بوضیع مقدر عمل نماید کمیسیون
مزبور باید رای روت آنرا مجلس شورای ملی و در
غایب مجلس بیشنده ای این مناقشه بین وزیر مالیه
رئیس - آفای میکریم در قابل توجه بودن بیشنده
که امروز رای قطعی داده نمیشود فقط قابل توجه
میشود میکریم در نامی ممکن است وزیر مالیه
بیاید و توضیع بدهد که قانع شوند
ناصرالاسلام - بلی اینجام کرر راجع
باختبارات وزیر سلب مسئولیت او مذاکره میشود
بنده ناچار عرض کنم این قانون تشکیلات که از
مجلس میگذرد چون هنوز وارد در عمل نشده ایم
محتمل است در موقع عمل دچار بعضی مشکلات شویم
کاز این نقطه نظر بیش بینی نشده است اگر امروز
مجلس در نظر بگیرد همان نحو اختیارانی که برای
خزانه‌داری معین کرد و دچار اشکالات شد کامروز
با این نظر فترتی با آن قانون نگاه میگذرد این‌قانون
هم با این اختیارات سشار بگذرد و مامجوبری همان
نظر قانون اولی را بپذیریم که در ضم عمل دچار
اشکال نشویم پس يك قدری باید برای کمیسیون
حقوقی قائل شد که در بعضی مواقایع میتواند پاره
اظهارات بکند این همچو افتخاری نخواهد داشت که
وزیر را منع کند و در اینجا بیش بینی خواهد
بود برای مجلس و هیئت وزراء و با آن اندازه اگر
بکمیسیون حق رای روت دادن بدهیم یعنی مکلف
کنیم که در وزارت مالیه رای روت تجیی باشد سلب
مسئلیت از وزیر نکرده ایم و بنه معتقد کمیل
لازم است این‌داده باین ترتیب نوشته شود و اگر آفایان
تصویب کنند فستاده شود بکمیسیون
مجبو - قبل از آنکه رای عرض کنم خلی شکر میکنم
از آفای ناصرالاسلام که معتقد شدند بنشن، يك
قانونی که از دو طرف ملاحظه شده باشد و این
نظر خلی صحیح را لازم است که در تمام موافقان
ملاحظه کنند و آنرا اختصاص بکمیسیون تطبیق
حوالات نمایند ولی باید یک نکته را در نظر داشته
باشیم که ما باید زمینه را طوری حاضر کنیم که
مخصوصاً مساعد باشد برای تولید مناقشات بین
کمیسیون تطبیق حوالات ای اراده و وزیر مالیه و الا تمام
کارهای اداری و زندگی اداری لذت خواهد ماند
اما نمایند ایم که میتوانند در اینجا وجود معنو
را منفصل نموده
رئیس - خوب است آفای محمد هاشم میرزا بعد
از اینکه نقطه میفرمایند تشریف بیاورند یعنی میز
حتم میبرد که وزیر معاون خواهد داشت ولی دریکی
از مواد کشته نوشته شده است که وزیریک معاون را هم
میر کل خواهد داشت اینجا و جود معنو
را لازم میداند و این مخالفت دارد بامداد گذشت
حاج شیخ حبیب الله - میرزا کمیل که در
محکومیت با منفصل موقتی تا نقض امتداد اتفاق اولی
این حکم مسکوت هنر میداند در اینجا باشد بیک کلمه
زیاد شود که از حقوق خود میکنم خواهد بود
حاج شیخ حبیب الله - باید در جهات مجازات
معین است تزلزل رتبه است اتفاق ای اتفاق موقتی اتفاق
خواهد شد و بعد در سایر مواد که میتوانند شامل
میر کل خواهد داشت اینجا و جود معنو
است اما حالا در اینجا غرض اینست در موقعی که
دو نفر یا ۳ فراز آنها موقتاً محکوم با منفصل شدند
همانطوریکه آفای محمد هاشم میرزا توضیح دادند
نمیشود یکمرتبه از بینجف نفر دو سه نفر را منفصل
کرده تا اینکه بتوانند بکارها برستند و کارها مختلف
این طبعاً يك دورت و مناقشه ماین کمیسیون

اینست کشاید آنروز از این مذاکرات اتری باقی نماند لاحظه اینکه بگفته این مذاکرات باشد شده است و فقط امر دائز است بگرفت این رأی قیام و قمود آن هم اگر امروز بشود چه ضرری خواهد داشت همایون و زارت عالیه - بنده هم با این مسئله موافقت تام دارم و عقیده دارم که باید در این مجلس ترتیب این پیشنهادها معین شود فاصله اسلام - بنده خوب در نظر دارم که آفای سردار معظم مکرر میفرمودند که بعضی رأیها را خوب است بتأمل بهمین و این طبق که امشب در این موضوع بحث ما واقع شده است بنده یکی از آن موضعها میدانم که باید بتأمل رأی بدنه و همانطور که آفای میرزا فاسمان اظهار کردند که پیشنهاد آن جلسه را راجع بناسیبات جدید بود در این پیشنهاد آفای سردار معظم را راجع بناسیبات جدیده باز دچار اشکال میشویم و منتقد خواهم شد که در این هر نظر خصوصی بوده و مذاکرات کافی هم در این پیشنهاد آفای سردار مخصوص هم را راجع بناسیبات جدیده باز دچار شده بود اگرچه جلسه عقب بماند هیچ ضرری ندارد بلکه خواهیم گفت باید تبادل نظری شده و با این نظر همچنان رأی راجع بکسر و تخفیف در مخراج است و راجع برای این باید میگیریم در این پیشنهاد امشب رای بگیریم باشد چنانست که این رأی را بگیریم قیام نمایند (عده قلبی قیام نمودن)

رؤیس - ته و ب نشد - بماند برای جلسه دیگر آفای ارباب حکم خسرو راجع به این ۲۹ قانون هستند که امشب رای بگیریم قیام نمایند (عده قلبی قیام نمودن)

رؤیس - ته و ب نشد - بماند برای جلسه دیگر آفای ارباب حکم خسرو راجع به این ۲۹ قانون هستند که این روزه بمنتهی میگیرد

رؤیس - بماند برای جلسه دیگر آفای ارباب حکم خسرو راجع به این ۲۹ قانون هستند که این روزه بمنتهی میگیرد

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

رؤیس - آفای نظام اسلام - بنده تصور میگم

موقع اجرا نرسیده تمام این زحمات لغو می شود پس در اتفاق زاندار مری و نظمیه خیلی موقع و آرزوی بمنه که پیشنهاد را کردم نظرم این بود آن بودجه را که بگمیسویون بودجه دولتی تصویب کرد باید بگمیسویون بودجه مجلس و نظری در آن بشود و موقتاً موقع اجرا نرسیده تجربه در سریزه است کسی میتواند بگویند که هرچه هست در سریزه است کسی میتواند بگویند نظام لازم نیست در آن موقع خواهند گفت قبیل تأسیسات عدیه و نظام معارف و فرهی باجان و دل در ولایات تأسیسات میگیم خیلی خوشوقی دارد که مایه نیز بودجه برای این تأسیسات کفایت میگیرد این عقیده را نداشته ام که اکثریت تمدنی خوب می دارد اگر این تأسیسات را بگیم در موقع عمل خواهیم دید برخلاف مقصود دچار اشکالات شدید میگیرد که هرچه هست در آن موقع خواهند گفت که همین خوب می دارد اگر این تأسیسات از قوای مملکت را خواهد دید و یکی از این بقوه قضاوه اهمیت میدهند ما خواهیم دید که همچنان همین طور که فعلاً ما در ولایات عدیه بگذاریم تا بودجه کل بمجلس باید از خودشان انصاف میخواهیم آیا باید زودی که تصور میگذرد بودجه کل مملکت از حيث جمع و خرج مجلس خواهد آمد اگر تصور میگذرد اظهار میگیرد خواهد آمد که همین طور در ظرف یک روز یا شش روز دیگر قانون تشکیلات از مجلس میگذرد نسبت بادارات خودشان همین اظهارات را مینمایند راست است همه آنها همیلت دارند اگر این همیلت نداشت تأسیس نمیشنند ولی اینقدر ماباید خرج خودشان کرد بنده در اینصورت مخالفم و عرض میگیرم همانطور که سابقاً گهی داده شده است بموضع اجرا گذاشته شود هم در خصوص نظام مملکت اهمیت اظهار میگیرد از جایی که همین طور در ظرف یک روز یا شش روز دیگر قانون تشکیلات از مجلس میگذرد که این بودجه ها را گذراندیم و بودجه هم در خصوص نظمام مملکت اهمیت اظهار میگیرد از جایی که همین طور در ظرف یک روز یا شش روز دیگر قانون تشکیلات از مجلس میگذرد و بودجه هم بموضع اجرا گذاشته شود و اگر یعنی تصور میگیرد خواهد آمد که همین طور در ظرف یک روز یا شش روز دیگر قانون تشکیلات از مجلس میگذرد و تجذید نظر مشود موقتاً بموضع اجرا گذاشته شود رؤیس - آفای نظام اسلام با پیشنهاد آفای سردار معتمد نمایند که تا چند ماه دیگر موقعيت حاصل نخواهد گردید اینجا بجز این موقعيت حاصل نخواهد گردید سایر این اظهارات میگذرند که اینجا بجز این موقعيت حاصل نخواهد گردید

نظام اسلام - خیر مخالفم

سلیمان میرزا - آنطور یکه آفای ریس

فرمودند صحبت در بودجه عدیه نیست صحبت از بودجه کل مملکت است و فلا آفایان راجع بودجه

کاغذهایی بی دریی بواسطه همین آفایان و کلا بهشت دولت میزرسد که در اینجا باشیم مسائل اظهار میدارند

که بخوبی قابل حل است که در هشتم فلاں ماه مجلس چنین رأی داده است میگذرند و میگذرند

که داخل در محلیات میشویم یک رایی میدهند و میگذرند

که صحبت میفرمایند قوای قضاییه اهمیت دارد باید

بداندند زاندار مری و نظری در کمال درجه اهمیت رادارند

هر کدام از یک نظری در صورتیکه تایکه دیگر بودجه کل مملکت

و هیچکس نمی تواند بگویند که قوای تأمینیه اهمیت

نمایند و از دیدار قوای زاندار مری را که وسائل

تأمینیه مملکت است منکر شود و بلکه میتوان گفت

قوای نظمیه و زاندار مری از قوای قضاییه اهمیتش

ذیادر است زیرا عدیه هر حکمی که بدهد در دفتر

همایماند و ازینه ملاحظه میفرمایند که وقتی دو قوای

تأمینیه و اجراییه نداشته باشیم تا برآن اساس خرج را

معین کنیم و بعد بینیم جم نداریم آنوقت هر روز

گرفتار بعرانهای بی دریی بشویم مثل اینکه امروز که اول سال است بیحرانهای مالیه گرفتار شدیم

در قوای اینهایه ملکه میگردیم که این مملکت

دوشه باید که این مملکت این مملکت را که بدهد

که محتاج بذکر بنده نیست و همه آفایان از آن

با استیناف یا تغیر صادر شود آنکس که آن حکم

را اجرا کند کیست حکم یک کتابی است که در

دوشه های عدیه می شود که فلان آدم حق است

ولی اجرایش چه باید بشود معلوم نیست وقتی که

احفاظ حق انشود چه فایده دارد بلکه یک ضرری

شامل حال او می شود که باید هر یک روزه از تبر

یوں استیناف را بدهد حق و مستقبل را

بسیار بعد از آن که این خسارت ها را متحمل شد

و حکم گرفت تازه بموضع اجرا نمی آید یعنی وقتیکه

مسلم خودشان را معین کنند بیانند بطریان و در عدایه جزء شکایات خود را اظهار نمایند نه شکایات علی المعموم چون بشکایت علی المعموم که نمی شود سردار محیی راعzel نمود باید شکایات را جزء جزء معین نمود که مواد شکایات چیست اگر واقعیت دارد در واقع عدایه معلوم ثابت خواهد شد و این نتیجه است که سردار محیی هزل خواهد شد و این حق آنها بعمل خواهد آمد و لایه چنانچه بی مأخذ باشد سردار محیی را که مالها در مشروطیت زحمت کشیده و در جزء سردارهای مشروطه مابوده است نمیتوان بی مأخذ عذر کرد دولت در عرض همه آن جان فشاریها کاربرگی نکرده است نهایت حکومت کردستان را باو داده است در صورتیکه خدمات او بروکلاه و ملت بوشیده نیست دولت بایستی در حق این نوع خدمتگذاران همراهی کند.

حاج هیرزا حسین - راجع باین که

فرمودند که تلکرافات رضایت و شکایت هر دو رسیده است صحیح است اما وقتیکه ما ملاحظه کنیم بین کسانیکه شکایت یارضایت داشته اند بینهم که از دو نفر گذشته تمام اهالی کردستان شکایت داشته اند فقط از دو نفر رضایت رسیده بیک فقره شخصی است که از اهالی گروس است و یکی دیگر هم از اهالی کردستان است شخص آخوندی بوده که سه هزار تومن ازاو گرفته اند و لقب شیخ الاسلامی باو داده اند یکی هم آن شخص است که کاغذ رضایت نوشته است اینکه میفرماید در مدت یکماه حق دارند و کیل معین کنند چطور میشود بعد از این شکایات حالیه و کیل معین کنند و بیانند در طهران محاکمه کنند اهالی آنجا به پیوج و چه اطمینان ندارند که بیانند در اینجا شکایات خودشان را بکنند زیرا ممکن است باز سردار محیی حاکم باشد و آنوقت در صدد تلافی برآید بدتر از سابق با آنها رفتار کند خوب است اگر دولت مقتضی بداند اول سردار محیی را هزل کنند تا بینکه اهالی بتوانند با کمال جرئت شکایت خودشان را بکنند.

وزیر داخله - اولا درخصوص اینکه

میفرمایند رضایت از یکی دو نفر بوده بندۀ عرض میکنم شاید بیشتر از دو فقره بوده و اما درخصوص اینکه میکنند از یک آخوندی سه هزار تومن بول گرفته شده است بندۀ عرض میکنم برای لقب شیخ الاسلامی هچکس سه هزار تومن بول نمیدهد بندۀ که در مجلس شورای ملی نمیتوانم این مسئله را تصدیق کنم اگر اینظور میگفتد و میفهمیدم و معین میشند دهنده که نمیگوید گیرند هم که نمیگوید شاید مغرضین این حرف را زده اند و اما اینکه میفرمایند سردار محیی از حالا عزل شود بندۀ تصور میکنم صحیح نباشد زیرا از برای دولت هبیج وقتی باقی نمی ماند بواسطه اینکه ممکن است هر حاکمی را که دولت بخواهد بیک ولایتی بفرستد بمجرد اینکه چند نفر با تحریک یا بدون تحریک شکایت بکنند یا راضی نباشند فلاں آدم حاکم باشد فوری دولت اور ا Hazel کنند اگر اینظور باشد دولت نمیتواند هبیج کجا مامور داشته باشد فرق نمیکند همین شکایات هم از کرمان رسیده است البته همه اینها باید تحقیق شود و رسیدگی شود مادریار لمان حرف میزیم اگر واقعاً شکایات آنها صحیح است بیتوانند

داخل در کار شده این و پنج شش روز است پرگرام ما ب مجلس آمده است و از آن روزیکه پرگرام ما تصویب شده است داخل در کار شده این و مشغول رسیدگی هستیم که از چه راه و از چه طریق داخل در عملیات و رسیدگی شویم و تا حال چند تلکراف هم در این خصوص بسردار ظفر شده است ولی در شهر نیست باقطع و افشار رفته است از طرف وزارت داخله باو نوشته شده است که زودتر بشهر بیاند البته یس از آمدن بشهر تحقیقات لازمه و احقاق حق مظلومین را خواهد نمود و هرگاه درست رسیدگی نمود دولت حاضر است خود او را هزل نمایند.

آقا شیخ یحیی - به مأمورین بخطه ای که در آنجا هستند ماهی هشت هزار تومن از دولت حقوق میگیرند و بعلاوه حق حکومتی هم با آنها داده میشود معدله از اهالی بیچاره آنجا سبورسات و جریمه بزور می گیرند در این خصوص بوزارت داخله هم عرض کرده بودم استدعا دارم اقدامات خودشان راهنم در این خصوص بفرمایند.

وزیر داخله - در تمام این فقرات از طرف وزارت داخله کتبای و تلکراف اعلیات لازمه بسردار ظفرداده شده است و مبنی بر اطلاعاتی که خود وزارت داخله دارد حق میدهد که باهالی ظلم شده است و بسردار ظفر تأکید شده رفع این اشکالات را بنماید و حقیقت امر را اطلاع بدهد و بسردار ظفر هم وعده داده است که بعد از ورود اقدامات نodus را اطلاع بدهد حاکم رفسنجان را هم تغییر داده و منظم احوال راهم تغییر می دهد یعنی از ورود بشهر رفع این مقدمات را خواهد نمود و هرگاه نمود البته احضار بطریان شده و وجوع بعلیه میشود و یس از اثبات در عدیه از حکومت معزول خواهد شد البته دولت مسئول است و رفع ظلم را از دعیت بیچاره مینماید.

رئیس - آقا حاج میرزا حسین از آقای وزیر داخله استیصاح داشته بعد تبدیل به سؤال نمودید.

حاج هیرزا حسین - باه از بد و ورود سردار محیی تا مرور از اهالی کردستان لاینه تقطیع تلکراف تظلم و شکایت بوزارت داخله میسد و هنوز منتظر نتیجه شده است تا اینکه علماء و اعیان آنچه در تلکرافخانه متخصص شده باز هم منتظر نتیجه نشده تا اینکه تمام کسبه تعطیل کرده اند و غلام چهارده پانزده روز است که در آنجا تعطیل عمومی است و آقای وزیر داخله سؤالاتی دارند و میشود بعد داخل در دستور می شویم آقا شیخ یحیی نمایند کرمان راجع بظلم اهالی کرمان از وزیر داخله سؤال داشتند.

وزیر داخله - در مسئله شکایات قاطبه اهالی کرمان خصوصاً اهالی رفسنجان و زرند از حکام خاطر مبارک وزارت داخله از تهدیدات فوق العاده که باهالی کرمان شده مستحضر است و گویا مأموریتی هم برای رسیدگی از طرف وزارت داخله به اتفاقیم اسلام داده شده و او را فرستاده اند او هم تصدیق حکرده است از آقای وزیر داخله سؤال مینمایم در صورتیکه صحیح است برای احقاق حق اهالی بیچاره چه اقدامی فرموده اند؟

وزیر داخله - در مسئله شکایات اهالی کرمان

بنده استفاده خود را پس میگیرم تا تکلیف هردو مان معلوم شود.

رئیس آقای آقا میرزا سید محمد صادق از کمبیسیون خارجه و مالیه بواسطه کمالیتیکه داشتند استفاده کرده اند در جلسه آنچه قبل از آنکه به مجلس تشریف بیاورند باید دو نفر برای کمبیسیون خارجه و کمبیسیون مالیه معین کنند و نظاررا حالمین میفرمایند و قبل از جلسه آینده انتخابات بعمل میاید.

وقار السلطنه - در دو جلسه قبل سؤالی از آقای وزیر داخله راجع بشکایات اهالی کردستان کرده بودم جواب ندادند.

رئیس - عرض کردم که در جلسه آینده میاید برای جواب تمام سؤالات و آقای نصرت الدوله هم تشریف دارند بایشان یاد آوری میکنند که جوابش را حاضر بکنند که در جلسه آینده جواب بدنه مجلس آینده پیشنهاد سه ساعت بفروب مانده دستور بقیه قانون تشکیلات مالیه در آن باب مخالف نیست (گفته شد خیر)

(مجلس دو ساعت از شب گذشت ختم شد)

جلسه ۶۱

صورت مشروح مجلس روز پنجم شنبه
۱۳۳۳ دی ازدهم شهر ربیع سنه ۱۳۳۳

مجلس تقریباً یک ساعت قبل از غروب در تخت ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل و صورت خلاصه مجلس روز سه شنبه دهم قرائت گردید.

غائبین بدون اجازه - آقایان حاج امام جمعه - حاج شیخ اسماعیل - شریعتمدار -

غائبین با اجازه - آقای صدرالملک - رئیس - آقای معلم الدوله در صورت مجلس اظهاری دارید؟

معلم الدوله - در آن موضوعی که نوشته شده بنده دو فقره از مجازات مأمورین مالیه را موکول کردم بقانون استخدام بنده همچو نظری نداشتم مقصودم این بود که هجالتی در این قانون باشد تا تاسیس (کنسی دتا)

رئیس - همینطور اصلاح میشود - دیگر ایرادی نیست (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد - دستور امروز شور در قانون تشکیلات مالیه و بقیه مذاکرات در پیشنهادهای راجع باجراء بودجه ها قبل ازون بعضی از آقایان نمایندگان از آقای وزیر داخله سؤالاتی دارند و میشود بعد داخل در دستور می شویم آقا شیخ یحیی نمایند کرمان راجع بظلم اهالی کرمان از وزیر داخله سؤال داشتند.

آقا شیخ یحیی - در مسئله شکایات قاطبه اهالی کرمان خصوصاً اهالی رفسنجان و زرند از حکام خاطر مبارک وزارت داخله از تهدیدات فوق العاده که باهالی کرمان شده مستحضر است و گویا مأموریتی هم برای رسیدگی از طرف وزارت داخله به اتفاقیم اسلام داده شده و او را فرستاده اند او هم تصدیق حکرده است از آقای وزیر داخله سؤال مینمایم در صورتیکه صحیح است برای احقاق حق اهالی بیچاره چه اقدامی فرموده اند؟

وزیر داخله - در مسئله شکایات اهالی کرمان وزارت داخله خودش تایل اندازه ای بی سابقه نیست ولی خاکار نمایندگان معتبر مسبوق است که مانا زاده